

Benedikt XVI: ”Vi har et positivt budskap å spre”

Benedikt XVI mottok i sin sommerresidens en gruppe tyske journalister som han snakket med om troen og kristendommen i dagens verden. Nedenfor følger samtalen de hadde.

06.09.2006

Spørsmål: Hellige Far, i september kommer De til å besøke Tyskland og naturligvis også Bayern. ”Paven

savner sitt hjemland”, har blitt sagt av Deres medarbeidere som har som oppgave å forberede denne reisen. Hvilke temaer vil De ta opp under besøket? Hører begrepet ”fedreland” med til de verdier De ønsker å fremheve?

Benedikt XVI: Ja visst. Meningen med besøket er nettopp at jeg ønsker å gjense de steder og mennesker som jeg vokste opp blant. Det er jo dem som har preget meg og som har formet en del av mitt liv. Jeg vil gjerne takke disse personene. Og naturligvis også formidle et budskap som går utover mitt hjemsted, det hører jo sammen med det embete jeg har. For dette har jeg latt de liturgiske feiringene vise meg hvilke emner jeg skal ta opp. Det viktigste emnet er at vi på nytt må oppdage Gud, ikke en hvilken som helst gud, men Gud som bærer menneskets ansikt. Hvis vi ser på Jesus Kristus, da ser vi på Gud. Og utfra dette blir

det mulig for oss å oppdage hvilke veier vi bør gå for å få høre til Guds familie, for å kunne bygge broer mellom generasjonene og også mellom kulturene og folkene, veier til forlik og til fredelig sameksistens i verden, veier som leder oss inn i fremtiden. Og disse veiene inn i fremtiden, dem finner vi ikke hvis vi ikke får lys ovenfra som opplyser dem. Derfor har jeg ikke bestemt meg for noen spesielle emner, men jeg tar så å si liturgien til hjelp for å uttrykke det grunnleggende trosbudskapet som naturligvis har å gjøre med den verden vi lever i, der vi fremfor alt ønsker at folkene skal kunne samarbeide med hverandre slik at vi når frem til forsoning og fred.

Spørsmål fra ZDF: Som pave er De ansvarlig for Kirken i hele verden. Men ved dette besøket kommer selvfølgelig oppmerksomheten til å rettes mot katolikkene i Tyskland.

Nå sier alle observatører at atmosfæren er god, noe de sier delvis skyldes at De ble valgt til pave. Men de tidligere problemene er der naturligvis fremdeles. For bare å nevne noen eksempler: folk går stadig sjeldnere i kirken, det døpes færre barn og Kirken får stadig mindre innflytelse i samfunnslivet. Hvordan ser Deres Hellighet på den nåværende situasjonen for Den katolske kirke i Tyskland?

Benedikt XVI: Først og fremst vil jeg si at Tyskland er en del av den vestlige verden, selv om det har sitt særpreg. I Tyskland ser man de samme trekk som vi ser overalt i vesten. Her opplever vi i dag en ny bølge av Opplysningen eller sekularismen, eller hva vi nå skal kalle det. Det har blitt vanskeligere å tro, ettersom den verden vi lever i helt og fullt består av oss selv, og Gud opptrer så å si ikke lenger direkte i

den. Vi drikker ikke lenger direkte av kilden, men fra et beger som vi mottar allerede breddfullt.

Menneskene har skapt seg sin egen verden og å møte Ham i denne verden blir stadig vanskeligere for oss. Dette er ikke noe vi spesielt ser i Tyskland, men vi oppdager det i hele verden og fremfor alt i vesten. På den andre siden tar den vestlige verden imot sterk innflytelse fra andre kulturer der det opprinnelige religiøse elementet er meget sterkt, og som derfor er forferdet over den likegyldighet som vi i vesten viser mot Gud. Og denne det helliges nærvær i de andre kulturene, selv om det ofte er tilslørt, rettes nå på nytt mot den vestlige verden, mot oss, vi som befinner oss i knutepunktet mellom mange kulturer. Og fra menneskets dypeste indre, så vel i den vestlige verden som i Tyskland, trenger det seg frem et spørsmål om "noe større". Vi ser at ungdommen søker etter dette "noe

større”, vi ser hvordan ”fenomenet religion” som man kaller det, dukker opp igjen, selv om det dreier seg om en søken som ofte er ubestemt og tvilende. Men i alt dette finner vi at Kirken på nytt er nærværende og vår kristne tro fremstår som et svar på denne søken. Jeg tror at nettopp dette besøket mitt, på samme måte som i Köln i fjor, kan bli en mulighet til å få mennesker til å forstå at troen innebærer noe meget vakkert, at gleden som vi finner i det store universelle fellesskapet har en kraft som river oss med, at det bak dette finnes noe viktig. Derfor forstår vi også at det sammen med de nye bevegelsene som alle søker etter sannheten, finnes flere måter for troen å uttrykke seg på, som fører oss nærmere hverandre og er positive for samfunnet i sin helhet.

**Spørsmål fra Vatikanradioen:
Hellige Far, for nøyaktig ett år
siden befant De Dem i Köln**

sammen med ungdommene og jeg tror De da opplevde at ungdommen er utrolig åpne og forberedte på å ta imot troens sannheter og at De selv ble meget godt mottatt. På den nært forestående reisen, har De da et spesielt budskap til de unge?

Benedikt XVI: Først og fremst vil jeg si at jeg er svært glad for at det finnes ungdommer som vil være sammen, som ønsker å oppleve et trosfellesskap og som ønsker å gjøre det gode. Ungdommen har en svært sterk mottakelighet for det gode og vil selv gjøre det som er godt, vi trenger bare tenke på hvor populært det er å engasjere seg i frivillig arbeid. Dette engasjementet, som innebærer at man i egen person ønsker å bidra med noe for å lindre nøden i verden er meget bra. Min første oppfordring til ungdommen ville derfor være: Engasjer dere for det gode! Søk alle anledninger til å

gjøre godt! Verden trenger deres gode vilje, verden trenger at dere engasjerer dere! Og deretter ville kanskje neste ord være: Det er viktig at dere tar beslutninger som dere siden holder! I ungdommen er man svært raus, men når man siden tenker at man gir et løfte som gjelder hele livet, enten det er ekteskapet eller det viede livet, blir man redd. Verden forandres i rasende fart. Hvis jeg nå må bestemme meg for noe som berører hele mitt liv med alt det uforutsette som kan skje, binder jeg da ikke opp min frihet og hindrer min bevegelsesfrihet? Som svar på dette spørsmålet må vi på nytt bevisstgjøre dem om verdien av å ta endelige beslutninger, som når alt kommer til alt er de eneste som gjør det mulig for oss å vokse, å gå fremover og oppnå det som er det viktigste i livet, det eneste som ikke begrenser min frihet, men leder oss i riktig retning. Å våge dette, dette spranget ut i det ukjente som er noe

definitivt, det er å helt og holdent gripe livet, og det er et budskap jeg gjerne ville gi ungdommen.

Spørsmål fra Deutsche Welle:
Hellige Far, jeg ønsker å stille et spørsmål om utenrikspolitikk. Håpet om fred i Midtøsten har de senere uker igjen blitt svekket. Hvilke muligheter ser De for Den hellige stol til å kunne bidra med noe konstruktivt i denne situasjonen? Hvilken innflytelse kan De øve når det gjelder utviklingen av situasjonen i Midtøsten?

Benedikt XVI: Vi har naturligvis ingen politisk mulighet, og vi ønsker ikke politisk makt. Men vi ønsker å oppfordre de kristne og alle dem som på noen måte lytter til det Den hellige Stol har å si om å mobilisere alle sine krefter og innse at krig er den verste løsningen for alle. Krig medfører intet godt for noen, ikke

engang for de såkalte ”vinnerne”. I Europa vet vi dette svært godt, vi trenger bare tenke på følgene av de to verdenskrigene. Fred er noe vi alle trenger. Det finnes en stor kristen folkegruppe i Libanon, også blant araberne finnes det kristne, det finnes kristne i Israel og de kristne i hele verden bryr seg om disse landene som er så viktige i vår tro. Det finnes moralske krefter som er rede til å si at den eneste løsningen er å leve sammen. Det er disse kreftene vi ønsker å mobilisere. Politikerne må finne veier som leder til dette og det må skje så snart som mulig og føre til en varig fred.

Spørsmål fra BR: De er i egenskap av biskop av Roma apostelen Peters etterfølger. Hvordan kommer dette til uttrykk i vår tid? Hvordan ser De på forholdet mellom Deres embetes spenning og balanse på den ene siden, og

samarbeidet med biskopene på den andre?

Benedikt XVI: Det er naturligvis et spenningsforhold, og vi mener at det bør være slik. Mangfold og enhet må hele tiden eksistere side ved side og tilpasse seg de stadig nye situasjoner vi finner i verden. I dag har vi å gjøre med en ny flerstemmighet i alle kulturene der den europeiske ikke lenger er den eneste toneangivende, men de kristne menigheter på de forskjellige kontinenter er hver og en på vei til å finne sine egne måter å være kristne på. Vi må alltid lære av denne sammensmeltingen av ulike komponenter. Til dette har vi utarbeidet forskjellige verktøy, de såkalte "ad limina"-besøkene som biskopene foretar. Disse har jo alltid eksistert, men utnyttes i våre dager stadig mer for å snakke med alle instanser ved Den hellige stol, og også med meg selv. Jeg har allerede hatt samtaler med nesten alle

biskopene i Afrika og med mange fra Asia. Nå kommer turen til biskopene i Sentral-Europa, Tyskland og Sveits. På disse møtene er sentrum og periferi sammen til gjensidig berikelse, og jeg tror at der vokser det frem en korrekt relasjon innenfor denne spenning i likevekt. Dessuten har vi andre instrumenter, som synoden eller konsistoriet som jeg regelmessig bruker og som jeg ville ønske å utvikle ytterligere. Der kan vi sammen diskutere de aktuelle problemene som finnes og forsøke å finne løsninger, selv om dagsorden ikke inneholder disse punktene. På den ene siden vet vi at paven ikke er en eneveldig monark, men det må på en eller annen måte finnes en person som personifiserer hele den universelle enheten som lytter til Kristus. Men konsekvensen av dette – av en samlende faktor som også garanterer at vi står utenfor de politiske kreftene og at de forskjellige nyansene av kristendom ikke blir

identifisert med de forskjellige nasjonene – er at vi har en klar bevissthet om at det er bra å ha en slik vidtfavnende og overliggende instans som gjør at vi kan se frem til enhet gjennom en dynamisk integrasjon av de mange, og som på den andre siden ønsker velkommen og fremmer mangfoldet. Derfor tror jeg at det handler om en inderlig tilslutning til Peters embete som uttrykker seg i viljen til ytterligere å utvikle dette embetet slik at det både svarer på det Herren ønsker av oss og på det som vår tid krever.

Spørsmål fra ZDF: Tyskland, som er det land der reformasjonen fant sted, er naturligvis sterkt påvirket av dette, spesielt gjennom relasjonene mellom de ulike trosretningene. De økumeniske relasjonene er et følsomt område og vi støter hele tiden på nye vanskeligheter. Hvilke muligheter ser De til å forbedre forholdet til

den protestantiske kirken eller hvilket problem ser De på veien til en bedre forståelse av hverandre?

Benedikt XVI: Kanskje det er av betydning at vi først nevner at den protestantiske kirken fremviser et stort mangfold. I Tyskland har vi, om jeg ikke tar feil, tre hovedretninger, lutheranere, reformerte og den prøyssiske enheten. I våre dager har vi også flere frikirker og innen de klassiske kirkene bevegelser som ”den bekjennende kirken” og andre. Derfor handler det om et samarbeid der mange stemmer høres og vi må påbegynne en dialog med dem alle for å søke å nå frem til enhet blant alle disse stemmene. Det er mitt mål for samarbeidet med dem. Jeg tror at det første vi må gjøre er at vi alle bør sammen sørge for at det i vårt samfunn finnes klare etiske retningslinjer som vi må gjøre om til handling for å trygge samfunnets moralske innhold, som det trenger

for å komme i mål med de politiske kravene: rettferdighet for alle, god sameksistens og fred. I dette henseende tror jeg at vi allerede har oppnådd mye, at vi virkelig er forent under en kristen fellesnevner og kan møte de store moralske utfordringene. Siden må vi naturligvis vitne om Gud i en verden som i dag har vansker med å finne Ham, som vi tidligere sa, og vi må gjøre Gud tydelig i Jesu Kristi menneskelige ansikt og gi menneskene adgang til disse kildene, for uten dem blir moralen til noe sterilt og mister målestokken. Men vi må også vise gleden som ligger i å vite at vi ikke er ensomme i verden. Bare på den måten kan vi bli lykkelige, når vi innser menneskenes storhet, som ikke er et mislykket produkt av evolusjonen, men viser hen til at vi er skapt i Guds bilde. Vi må bevege oss i begge disse retningene, den som viser hen til de store moralske retningslinjene og

den som viser hen til Guds nærvær, til en konkret Gud og den finner vi hvis vi går inn i vårt innerste og forsøker å bevege oss i retning mot Ham. Hvis vi gjør det, og fremfor alt hvis vi i alle våre forskjellige grupperinger prøver å ikke praktisere troen på en mekanisk måte, men å gripe de dypeste røttene av den, da når vi kanskje ikke så raskt frem til den ønskede enheten, men vi modner på veien mot en indre enhet som Gud ønsker en dag skal komme til syne også i det ytre.

Spørsmål fra Vatikanradioen:

Tema: familien. For en måned siden var Deres hellighet i Valencia i forbindelse med

Verdensfamiliedagen. Den som lyttet nøyt til det som ble sagt der – og det har vi i Vatikanradioen prøvd å gjøre – kunne legge merke til at De ikke uttalte ordene ”samkjønnet ekteskap” og heller ikke snakket om abort eller

prevensjonsmidler. En del tilhørere sa at dette tydeligvis var fordi De ikke ville reise rundt som en moralens vokter, men i stedet forkynne det glade budskap. Hva er Deres egen kommentar til dette?

Benedikt XVI: Klart jeg vil det. Fremfor alt vil jeg si at jeg bare fikk to anledninger på tyve minutter hver til å snakke. Ettersom jeg hadde så kort tid kunne jeg ikke bare si nei nei. Man må først vite hva vi egentlig vil, ikke sant? Og kristendommen, katolisismen er ikke en samling forbud men et valg som innebærer noe positivt. Og det er svært viktig at vi på nytt gjør dette klart for oss, ettersom bevisstheten om dette i våre dager nesten har blitt helt borte. Vi har fått tutet ørene fulle så mange ganger om hva som ikke er tillatt at vi i dag i stedet må si: Vi har et positivt budskap å komme med: at mannen og kvinnen er skapt for

hverandre, at skalaen seksualitet, Eros og Agape utgjør kjærlighetens forskjellige dimensjoner og det er langs denne veien ekteskapet utvikler seg, først og fremst som et gledesfullt og velsignet møte mellom en mann og en kvinne. Familien vokser frem av dette, og garanterer at det skal finnes fremtidige generasjoner, og der de forskjellige generasjonene kan finne sin plass og omgås med hverandre, og der til og med forskjellige kulturer kan møtes. Derfor er det viktig å fremheve det vi tror på. Utfra dette ståsted kan vi siden snakke om hva vi ikke liker. Jeg tror det er nødvendig å se og reflektere ettersom det ikke handler om et katolsk påfunn dette at mann og kvinne er skapt for hverandre slik at menneskeheten skal kunne fortsette Det vet alle kulturer. Når det gjelder abort hører det ikke til det sjette budet men til det femte: du skal ikke drepe! Og dette må vi forutsette at er noe selvsagt og noe vi aldri må

glemme. Mennesket blir til i sin mors liv og forblir menneske til sitt siste åndedrag. Men alt dette blir klarere om vi først har snakket om det positive.

**Spørsmål fra Deutsche Welle:
Hellige Far, mitt spørsmål ligner
det som fader von Gemmingen
stilte. I hele verden håper de
troende at Den katolske kirke skal
gi svar på de mest brennende
globale spørsmål, som aids og
overbefolkning. Hvorfor vedblir
Den katolske kirke med å snakke
om moral i stedet for å foreslå
konkrete løsninger for disse
menneskehetens hovedspørsmål,
for eksempel på det afrikanske
kontinentet?**

Benedikt XVI: Ja, der er selve problemet: insisterer vi virkelig så mye på moral? Jeg ville si – og i dette blir jeg stadig mer overbevist gjennom mine diskusjoner med de

afrikanske biskopene – at det i stedet dreier seg om å tilby oppdragelse og utdanning, hvis vi vil komme noen vei med problemet. Fremskritt er bare virkelige fremskritt hvis det tjener mennesket og hvis mennesket selv gis mulighet til å vokse, ikke bare når det gjelder dets tekniske makt, men også i spørsmål om dets moralske evne. Jeg tror at det virkelige problemet i denne historiske perioden er ubalansen som råder mellom den utrolig raske tekniske utviklingen og vår moralske holdning som ikke vokser i samme takt. Derfor er menneskets utdanning den sanne løsningen, nøkkelen til alt, ville jeg si, og også hjelpemidlet til hvordan vi skal leve våre liv. Kort sagt mener jeg at denne utdanningen har to dimensjoner. Fremfor alt må vi passe på å skaffe oss lærdom, evne og knowhow. Innen dette området har Europa og i de senere tiårene USA, gjort mye og her finner vi noe meget viktig. Men

om knowhow er det eneste vi sprer, hvis vi bare lærer bort hvordan maskiner bygges og hvordan man bruker dem, og hvordan man anvender prevensjonsteknikkene, da er et ikke rart at vi tilslutt får krig eller aidsepidemier. For vi mennesker trenger begge dimensjoner, det er nødvendig å samtidig utdanne hjertet – om jeg får uttrykke meg slik – som er det mennesket har for å forstå hvordan det skal handle og samtidig hvordan det på rett måte skal bruke teknikken. Og det er det vi prøver å gjøre. I hele Afrika og i flere land i Asia har vi et stort nettverk av skoler av alle slag. Der kan man først og fremst få ekte kunnskap og denne tjener mest til å øke menneskets selvstendighet og frihet. Men på disse skolene vil vi ikke bare formidle ”knowhow”, men også utdanne mennesker som ønsker forsoning, som vil lære seg å bygge opp og ikke rive ned, og vi har de

nødvendige kriteriene for å vite hvordan vi skal leve sammen. I store deler av Afrika er relasjonene mellom muslimer og kristne eksemplariske. Biskopene har opprettet komiteer sammen med muslimene for å lære hvordan man skal skape fred i konfliktsituasjoner. Og dette nettverk av skoler, lærdom og menneskelig utdanning som er så vesentlig, kompletteres med sykehus og helsestasjoner som når ut til de mest avsides områder. Mange steder er Kirken den eneste instans som ikke blir ødelagt, tross krigens herjinger. Det er sant! Det er der man også kan få behandling mot aids og på den andre side gir man der utdanning som hjelper folk til å få gode relasjoner til sine medmennesker. Derfor tror jeg vi må endre bildet vi har av katolikkene om at de bare sier "nei" til alt. Slik er det ikke. Nettopp i Afrika arbeider vi hardt for at de forskjellige slags utdannelser skal integreres, og på

den måten lære menneskene til å få slutt på vold og på epidemiene der også malaria og tuberkulose inngår.

Spørsmål fra BR: Deres hellighet, fra Europa har kristendommen spredd seg over hele verden. Nå tror mange at Kirkens fremtid finnes i de andre verdensdelene. Hva tro De? Eller med andre ord, hvilken fremtid har kristendommen i Europa, der det virker som om den har blitt redusert til et privat anliggende for en minoritet?

Benedikt XVI: La meg først gjøre spørsmålet litt mer nyansert. I virkeligheten ble ikke kristendommen født i Europa, men i Midtøsten, og i lang tid hadde den sitt tyngdepunkt der, og spredde seg så mot Asia; dette er noe vi ikke alltid har klart for oss særlig etter de forandringene som islam førte med seg. Nettopp av den grunn har dens

akse forskjøvet seg til den vestlige verden og til Europa, og Europa – til vår stolthet og glede – har siden utviklet kristendommens store intellektuelle og kulturelle aspekter. Men jeg tror det er viktig at vi husker på de kristne i Midtøsten, for det finnes en risiko for at de, som alltid har utgjort en viktig minoritet i fruktbart samarbeid med omgivelsene, emigrerer derfra. Vi må nå innse at det finnes en risiko for at nettopp disse stedene der kristendommen oppsto, en vakker dag kommer til å være uten kristne. Jeg tror vi må gjøre alt som står i vår makt for å hjelpe de kristne til å bli der. Men nå kommer jeg til Deres spørsmål: Europa har uten tvil blitt til kristendommens sentrum og sentrum for misjonsvirksomheten. I våre dager kommer så de andre verdensdelene, de andre kulturene, inn med samme tyngde og vil styre verdens historie. På den måten får vi en stor mengde stemmer i Kirken, og

det er bra. Det er bra at Kirken kan uttrykke seg med forskjellige temperamenter, at Afrikas, Asias og Amerikas, spesielt Latin-Amerikas begavelser kan komme frem. Alle disse er naturligvis både berørt av kristendommens ord og av verdens budskap. Vi overfører til de andre kontinentene også det vi har opplevd i vårt indre. Alle biskopene i den øvrige del av verden sier: Vi trenger ennå Europa, selv om Europa har blitt en liten del av en større enhet. Vi har ennå et ansvar. Vår lange erfaring, vår teologiske vitenskap, alt vi har samlet av liturgisk erfaring, av tradisjoner av økumeniske arbeid, er svært viktig også for de andre verdensdelene. Derfor er det viktig at vi ikke kapitulerer og sier: "Nå ja, vi er bare en minoritet, vi vil idet minste bevare vårt antall kristne", men at vi våger å bevare vår dynamikk, åpne veier til gjensidig utbytte, slik at vi gjennom dette får nye krefter. I dag finnes det indiske

og afrikanske prester i Europa og til og med i Canada, der mange afrikanske prester arbeider flittig. Det er et gjensidig gi og ta forhold. Men hvis vi i fremtiden kommer til å ta imot mer, må vi også fortsette å gi med voksende mot og dynamikk.

Spørsmål fra ZDF: Jeg vil spørre om et emne som ofte har blitt behandlet, Deres hellighet. Når det dreier seg om viktige spørsmål innen politikk og vitenskap lar de moderne samfunn seg ikke lenger styres av de kristne verdiene – det vet vi gjennom forskjellige spørreundersøkelser – og Kirken betraktes for det meste som en stemme som formaner eller til og med bremser utviklingen. Burde ikke Kirken komme seg ut av denne forsvarsstillingen og bli mer positiv når det gjelder å bygge fremtiden?

Benedikt XVI: Jeg vil gjerne si at hvordan det enn måtte være med den saken, er det vårt ansvar å fremholde det vi anser som positivt. Og fremfor alt bør vi gjøre det gjennom en dialog som føres mellom kulturer og religioner, ettersom – det har vi allerede sagt – det afrikanske kontinent, den afrikanske sjelen, men også den asiatiske, er forferdet over vår kalde rasjonalitet. Det er viktig at de får se at det ikke bare er dette som finnes hos oss. Det er også viktig å vise vår sekulariserte verden at den kristne troen ikke er et hinder men en bro som gjør det mulig å føre dialog med den andre verdenen. Det er ikke riktig å tro at den rent rasjonelle tenkningen, takket være den toleransen den har eller påstår den har, er en lettere inngangsport til andre religioner. Den mangler jo i stor grad det ”religiøse organ” og dermed det berøringspunkt med et utgangspunkt som de andre kan innlede et forhold til. Derfor bør og

kan vi nettopp gjennom den nye interkulturelle tilstand vise at rent rasjonell tenkning som har frigjort seg fra Gud er utilstrekkelig. Det er nødvendig med en videre rasjonalitet som evner å se at fornuften ikke er noe som stenger Gud ute, og som innser at den kristne troen som er utviklet i Europa også kan hjelpe verden til å forstå at fornuft og kultur er noe som kan forenes, og at de i sin tur kan forenes med en enhetlig og forståelsesfullt syn på verden. På det området tror jeg vi har en stor oppgave, nemlig å vise at Ordet som vi har, ikke hører hjemme på historiens skraphaug, men at det er nødvendig nettopp i vår tid.

Vatikanradioen spør: Hellige far, la oss snakke om reiser. Når De er i Vatikanet, kanskje til Deres egen beklagelse litt langt borte fra menneskene og atskilt fra verden, selv her i de vakre omgivelsene rundt Castel Gandolfo. Men De vil

snart fulle 80 år. Tror De at De med Guds hjelp ennå kan foreta mange reiser? Vet De hva som ligger foran Dem? Det hellige land, Brasil, eller?

Benedikt XVI: Vel, så veldig ensom er jeg jo ikke. Det finnes naturligvis så å si murer som omgir meg, men også en ”pavelig familie”, og hver dag tar jeg imot mange besøk, spesielt når jeg er i Roma. Det kommer biskoper, andre mennesker, statsbesøk, personer som ønsker å snakke med meg personlig og ikke bare om politikk. Det finnes altså i mitt liv mangfoldige møter som jeg kan takke Gud for at stadig finner sted. Og det er jo også viktig at Peters etterfølgers sete blir en møteplass, ikke sant? Helt siden Johannes XXIIIs tid har pendelen svingt til den andre siden. Det er pavene som har begynt å avlegge besøk. Imidlertid må jeg si at jeg ikke kjenner meg sterk nok til å kunne dra på mange og lange reiser,

men der disse reisene lar meg formidle et budskap eller er svar på et ekte ønske, dit vil jeg dra i den utstrekning jeg kan. Noen reiser er allerede på programmet: neste år har CELAM, den latinamerikanske bispekonferansen, et møte i Brasil, og jeg tror at det blir et viktig skritt når man tenker på de skiftende omstendighetene som Sør-Amerika nå opplever. Besøket er også egnet til å forsterke håpet som er så levende i denne regionen. Deretter ville jeg gjerne dra til Det hellige land og jeg håper at når jeg besøker det vil freden ha vendt tilbake til området. For øvrig får vi se hva Forsynet har i beredskap for meg.

Vatikanradioen spør: Unnskyld at jeg maser. Men også østerrikerne snakker tysk og de venter på Dem i Mariazell.

Benedikt XVI: Ja, det har vi også bakt inn i programmet. Jeg lovet det i et

litt lettsindig øyeblikk. Det er et sted som jeg liker så godt at jeg ved en anledning sa: Ja, jeg vil komme tilbake til *Magna Mater Austriae* . Naturligvis tok man meg på ordet og det ble til et løfte som jeg kommer til å holde, og som det blir meg en glede å holde.

Vatikanradioen spør: En sak til. Jeg beundrer Dem hver onsdag når De holder generalaudiens. Da pleier det å komme 50 000 tilhørere. Det må være svært trettende. Orker De det?

Benedikt XVI: Ja, det gjør jeg, den gode Gud gir meg de nødvendige krefter. Og når jeg ser hvor forventningsfulle folk er, blir jeg naturligvis glad og får nye krefter.

Deutsche Welle spør: Deres hellighet, De sa nettopp at de ga et litt forhastet løfte. Betyr det at De tross Deres høye embete og alle

protokollmessige plikter, iblant tillater Dem en spontan handling?

Benedikt XVI: Jeg prøver i det minste det. Og selv om det meste er protokollbelagt og bestemt på forhånd vil jeg gjerne bevare rom for iblant å gjøre noe som berører meg personlig.

Bayerischer Rundfunk spør: Deres hellighet, kvinner er svært aktive innen forskjellige embeter innen Den katolske kirke. Kunne ikke deres virksomhet bli enda mer synlig hvis de fikk poster med enda større ansvar innen Kirken?

Benedikt XVI: Det pågår naturligvis en omfattende refleksjon omkring dette spørsmålet. Som De vet mener vi at vår tro, at apostelkollegiets sammensetning, binder oss og tillater oss ikke å gi prestevielse til kvinner. Men dessuten er det feil å tro at det eneste embete som har noen vekt innen Kirken er prestens. Opp

gjennom Kirkens historie finner vi mange oppgaver og funksjoner, fra kirkefedrenes søstre til vi kommer til middelalderen, da mange store kvinner spilte en avgjørende rolle, og like frem til vår tid. La oss bare ta som eksempel Hildegard av Bingen, som kraftfullt protesterte mot biskoper og paven, på Katarina av Siena og den hellige Birgitta. Også i moderne tid bør kvinner – med vår hjelp og støtte – søke sin rette plass. I våre dager er de også tilstede i kuriens forskjellige byråer. Men det finnes et juridisk problem: jurisdiksjonen, altså muligheten til å ta juridisk bindende beslutninger, er ifølge kanonisk rett noe som tilkommer geistligheten. Derfor finnes det begrensninger, men jeg tror at disse kvinnene med sitt initiativ og sin energi, som har det man kunne kaller ”åndelig kapasitet” vet å skaffe seg handlingsrom. Og vi andre bør forsøke å lytte til Gud, slik at vi ikke hindrer dem, men heller

gleder oss over at det kvinnelige element i Kirken – helt fra Guds Mors og Maria Magdalenas tid – får innta den plass som er rett og tilbørlig.

Spørsmål: Hellige Far, i våre dager snakkes det om at katolisismen for stadig flere mennesker begynner å få en ny fascinasjon. Hvorfra kommer denne vitaliteten og fremtidstroen i en institusjon som jo er av så gammel dato?

Benedikt XVI: Jeg vil gjerne si at hele Johannes Paul IIs pontifikat gjorde inntrykk på menneskene og forente dem. Det som hendte i forbindelse med hans død forblir på en måte noe spesielt i historisk synsvinkel, som da hundretusener av mennesker bega seg som trukket av en usynlig makt til Petersplassen, sto der i timevis og i stedet for å besvime av utmattelse maktet å holde seg oppe som om de var påvirket av en indre kraft. Og siden fikk vi på nytt oppleve det da

jeg selv ble pave og deretter i Köln. Det er meget vakkert at fellesskapsopplevelsen forvandles til en trosopplevelse, og ikke hvor som helst, men på et sted preget av katolsk tro, og som siden lar sin lyskraft stråle ut over katolisismen. Denne stråleglans burde naturligvis fortsette inn i hverdagslivet. Begge tingene hører sammen. På den ene siden de oppløftende øyeblikk der vi kjenner at det er fint å være her, at Herren er nærværende, at vi alle utgjør et stort fellesskap som er forsonet med hverandre ut over alle grenser. Men siden er det også viktig å bevare denne kraften vi har tatt imot og la den opplyse den slitsomme hverdagen og la våre liv besjeles av disse lyspunktene og også hjelpe andre til å slutte seg til dette Guds folk på vandring. Men jeg vil også benytte anledningen til å si at jeg føler meg rørt over alt man gjør for å forberede mitt besøk, for alt som mennesker gjør for meg. Mitt hus har

blitt malt om, en yrkesskole har reparert stakittet. En protestantisk religionslærer har vært med på arbeidet. Det er små detaljer, men de er tegn på at man bryr seg. Alt dette er utrolig, og jeg mener ikke at det har med meg selv å gjøre, men at det er tegn på et ønske om å tilhøre dette trosfellesskapet og å ville tjene sin neste. Å vise denne solidaritet og å la seg inspireres tildette av Herren. Det er noe som gjør meg svært rørt og derfor vil jeg også takke alle for det av hele mitt hjerte.

Spørsmål: Hellige far, De snakket om fellesskap. Nå kommer De til å besøke Tyskland for andre gang etter at De ble valgt til pave. På Verdensungdomsdagen, og kanskje også under fotball-VM har atmosfæren i Deres hjemland endret seg. Det er som om det tyske folket har blitt mer åpne, mer tolerante og gladere. Hva mer ønsker De Dem av oss?

Benedikt XVI: Jeg vil gjerne si at allerede fra slutten av Andre Verdenskrig begynte det en forvandling innenfra av det tyske samfunnet, ja av den tyske mentaliteten, noe som har blitt enda mer forsterket ved gjenforeningen. Vi har vokst sterkere inn i verdenssamfunnet og naturligvis også blitt påvirket av dettes mentalitet. Og på den måten har en del spesielle trekk i det tyske folkelynnnet som før var ukjente kommet for dagen. Kanskje man så det som betegnende for oss å være disiplinerte og tilbaketrukne, noe som også til en viss grad er sant. Det var den gang... men nå ser vi at tyskerne ikke bare er reserverte, punktlige og disiplinerte, men også spontane, glade og gjestfrie. Dette er noe fint. Og jeg håper at disse gode egenskapene kommer til å vokse enda mer og at tyskerne blir oppmuntret til dette og at de alltid forblir dypt troende mennesker.

Vatikanradioen spør: Hellige far, Deres forgjenger salig- og helgenkåret et stort antall kristne. En del synes at det var for mange. Her er mitt spørsmål: Salig- og helgenkåringene tilfører bare Kirken noe nytt hvis personene kan anses å være virkelige forbilder. Tyskland har gitt opphav til ganske få hellige og salige hvis man sammenlikner med andre land. Kan man gjøre noe for å se til at denne pastorale dimensjonen utvikles og for at behovet for salig- og helgenkåringer gir et ekte pastoralt resultat?

Benedikt XVI: I begynnelsen syntes jeg også at det store antallet saligforklaringer nesten ville kvele oss og at det kanskje hadde vært bedre å velge ut noen få skikkelser som vi kunne klare å få inn i bevisstheten. I mellomtiden har jeg desentralisert saligkåringens fremgangsmåten for at

de som saligkåres skal kunne bli mer synlige på de geografiske stedene de hører til. Kanskje en helgen fra Guatemala ikke interesserer menneskene i Tyskland, og motsatt. En fra Altötting interesserer kanskje ikke en person i Los Angeles, eller hva? Jeg tror også at denne desentraliseringen stemmer med kollegialiteten blant biskopene og episkopatets kollegiale struktur, og at det er bra også for å vise at forskjellige land har sine egne skikkelser som er virkningsfulle nettopp i deres egne land. Jeg har også observert at disse saligkåringene på forskjellige steder gjør utallige mennesker rørt og at de sier: "Å, endelig en av oss!" Og at de vender seg til denne og blir inspirert. Den salige tilhører dem og derfor må vi glede oss over at det finnes så mange. Og hvis vi, i takt med verdenssamfunnets utvikling, kommer til å bli bedre kjent med dem, så er jo dette flott. Men fremfor

alt er det viktig at det også innen dette området råder mangfold og det er derfor av største vekt at også vi tyskere blir kjent med våre egne helgener og gleder oss over dem. Ved siden av dem har vi helgenkåringene av de største skikkelsene, som angår hele Kirken. Jeg synes at det er hver bispekonferanse som bør velge dem ut, finne dem som er passende, de som virkelig formidler noe av sin karisma og at man her bør velge dem som virkelig gjør dypt inntrykk på oss – og det bør ikke være altfor mange. Dette kan gjøres gjennom katekese, ved prekener, kanskje de også kan vise oss dem gjennom å sørge for at det blir lagd filmer som handler om dem. Jeg kan tenke meg at det skulle være mulig å lage svært fine filmer. Jeg kjenner naturligvis bare kirkefedrene. En film som kunne handle om Augustin, eller Gregor av Nazianz og hans egenart, hvordan han hele tiden forsøkte å unnslippe de stadig større

ansvarsområdene han fikk... Det finnes ikke bare de ubehagelige situasjonene i samtiden som vår tids filmer så ofte handler om, men også fantastiske historiske skikkelser, som heller ikke er kjedelige og som er svært aktuelle. Til sist må vi prøve å ikke trette menneskene men å vise hen til de skikkelser som er aktuelle for oss og som kan gi oss inspirasjon.

Deutsche Welle spør: Finnes det også noen historier å fortelle som inneholder humor? I 1989 i München ble De tildelt Karl Valentin-ordenen. Hvilken rolle spiller humor og livets lyse sider i en paves liv?

Benedikt XVI: (ler) Jeg er ikke en person som støtt og stadig klekker ut morsomme historier. Men for den saks skyld er jeg heller ikke en person som mangler evnen til å se livet fra den lystige siden. Å kunne se det gledelige og ikke ta seg selv altfor

alvorlig, anser jeg for svært viktig og jeg vil også si at det er nødvendig for mitt embete. En forfatter sa at engler kan fly fordi de tar lett på seg selv. Kanskje vi også så å si kunne fly litt hvis vi ikke tillat oss selv så stor vekt.

Spørsmål: Når man har en så betydningsfull oppgave som Dem, Deres hellighet, så blir man naturligvis iakttatt. Man snakker om Dem. Og når jeg leser i pressen blir jeg forbauset over at mange sier at pave Benedikt er en annerledes personlighet enn kardinal Ratzinger. Hvordan ser De på Dem selv, om De tillater meg et slikt spørsmål?

Benedikt XVI: Jeg har allerede blitt inndelt flere ganger. Først var jeg den tidlige professoren og så den senere professoren, deretter den tidlige kardinalen og så den senere kardinalen. Nå kommer en ny inndeling. Naturligvis spiller

omstendigheter og situasjoner inn, samt hvilke mennesker man har med å gjøre. Men la oss si det slik: min grunnleggende personlighet og grunnleggende syn på livet har vokst, men dog forblitt det samme i det vesentlige, og det gleder meg at man nå legger merke til sider som før ikke ble lagt merke til.

Spørsmål: Kunne De si oss om Deres oppgave er noe De finner glede i, at det ikke er noe tyngende?

Benedikt XVI: Å si dette ville være å ta for hardt i, for egentlig er det litt trettende, men uansett prøver jeg å finne glede og lykke også i denne oppgaven.

På vegne av mine kolleger vil jeg takke hjertelig for denne samtalen, for denne verdenspremieren. Vi gleder oss til Deres besøk i Tyskland og i Bayern. På gjensyn!

.....

pdf | dokument generert automatisk fra
[https://dev.opusdei.org/nb-no/article/
benedikt-xvi-vi-har-et-positivt-budskap-
a-spre/](https://dev.opusdei.org/nb-no/article/benedikt-xvi-vi-har-et-positivt-budskap-a-spre/) (10.08.2025)